

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
17-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

6 pr. X 2000
WA

brat: Koronowski Franciszek

63-200 Jarocin

Chojnice
JOW.Gr.P. "AK"
† Orlikowski Marceł ^{"Szyński"}

M: 1049/17953om.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Orlikowski Marceli

P. Nr: 1049/1795 Pom.

Chojnice JOM gr. P - AK
"Sęszki"

- 1./1. Relacja k. 3 s. 1-3
- 1/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora →
- 1/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące delatora —
- II. Materiały uzupełniające relację —
- III/1. Materiały dotyczące rodziny relatora
- III/2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. — 1945
- III/3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)
- III/4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.
- III/5. Inne
- IV. Korespondencja
-
-
-
- V. Nazwiskowe karty informacyjne : k. 5!
- VI. Fotografie brak

1/1. Relacja - Orlikowski Marcele:

1. Kostowski Franciszek - fragment listu z 9.02.2000 r. - o niezwykłym ośrodku konspiracji - Marcelem Orlikowskim, rękopis, oryg.

l. 3 s. 1-3

- 3 -

Wiadomo mi, że wuj Franciszek Wróblewski w lipcu 1943 r. został aresztowany przez gestapo w rodzinny kraj w Małeczynie k/Grzeska.

W czasie śledstwa Fr. Wróblewski relacjonował mi i pisał, że w młodym domu od brata M. Orlikowskiego otrzymał faktury kursowe i był w młodym domu. Powiedział także, że ukrywał się w rodzinny Domawów w rodzinie k/Przytarni. W VIII/43 r. gestapo aresztowało 5 osób z rodziny Domawów z rodzin (z tego dwóch spinało w Stutthofie) oraz 3 osoby z mojej rodziny - Matka i dwóch braci.

Medycynianem, że wuj Franciszek Wróblewski został zamordowany - rękami w Stutthofie.

Dodaje, że w czasie śledstwa w Gdanskim - gestapo dokonało konfrontacji imiennego wuj Fr. Wróblewski, z moją Matką i bratem Dominikiem.

Wiadomo mi, że Fr. Wróblewski - w latach chłopskich był ministrawtem, a przed 1939 r. pracował jako komiwojażer - agent handlowy.

3. Zgodnie z życzeniem, proszę dodatkowe informacje dotyczące mojego brata przyrodzence Marcela Orlikowskiego. Wyminiony urodził się 15. I 1912 r. w Przytarni z ojca Teofila i matki Heleny z domu Daszkowskiej. W wieku od 12-18 lat ^{był} uczniem w Collegium w Marianowie w Pelplinie. Następnie przez dwa lata uczęszczał do liceum Ogólnokształcącego - chyba w Chojnicach. Po skończeniu liceum - od 1932 r. do wybuchu wojny w 1939 r. pracował w Fabryce Szklanej w Bydgoszczy - działu Fordon. W okresie okupacji niemieckiej - do czasu strzelania w dniu 26. X 1944 r. przez gestapo z jędrhommands, przebywał w rodzinny miejscowości - w Przytarni

4

Z tym, że ulrywał się sporadycznie w domu rodzinnym, od VII/1943r., do przedwiośnia 1944. W rodzinie Czapiewskich i Zabrockich w Porytarzu - z dwoma synami Czapiewskich - Teofilem i Franciszkiem. W buntach hitlerowskich Marceli Orlikowski nie ulrywał się. Ulrywał jedynie kontaktami kompromisyjnymi z M. Janem Szalewskim ps "Soból" oraz z urlobnym jego oddziałem - w szeregach z Alfonsiem Maronowiczem i Władysławem Szalewskim.

O tym, że dzięki posiadaniu znajomościom w Bydgoszczy, brat Marceli Orlikowski w okresie okupacji niemieckiej - chyba na początku 1942. postarał się o stempel do przygotowania awansów i innych dokumentów ^{pisarzem dy Fundacji w 1994.} niemieckich (Mackiewiczem, że pisze o tym Dziennik Gada na str 70 w y niewielkim rozmiarze kuzia pt. "Jeden z wielu". Nadto, że to kuzia jest o spowiedni Fundacji.

W swoich poprzednio stworzył w Fundacji relacje pisarskie, że Marceli Orlikowski w okresie okupacji niemieckiej - w Bydgoszczy w sklepie firmy Oggeł przy ul Golewskiej 51, od pracy w tym sklepie Janiny Dukat kupował papier i tute do maty, wiadomo mi, że kupowany w papier i tute sprowadzony był do wydawnicy w Jastrzębiu k/legna - w pomieszczeniach Rodziny Weltnowskich gazetki kompromisyjnej "Głos serca Polskiego".

O fakcie tym poinformowałem na piśmie Józefa Weltnowskiego - w ubiegłym roku. Wymieniona wyżej Janina Dukat narzeka mi obecnie Janina Mejer i Mietka w Bydgoszczy przy ul Płockiej 4. - byłem u niej dwukrotnie.

Do niniejszej informacji dotarłem dzięki video, zainicjacja, nagraniu z uroczystości zlotowej odbytej we Wielu w dniu 26 X 1994r., to jest w 50- rocznicę

zamordowanie - przy strzelnicy 9. osób.

Dla informacji podaję, że do osób, które zabijały żydów - w czasie wojny uroczystości rzeźbię - w kolejności zabijania żydów matkami.

- w lesie przy obelisku, w miejscu strzelnicy 9. osób - Tadeusz Olszewski - w młok Antoniny i Janka Gaspierowicza,
- w koszule i przed pomnikiem - proboszcz kościoła paraf. we Wleku ks. mps. Eugeniusz Filipowski,
- wronach miejscowego koła targow. Kombat. lub PAK (nie wiem) Edmund Kalkowski -
- Franuszek oraz Józef: Marian Kozłowski,

4. Z bratem Józefem Kozłowskim rozmawiałem w Koszalinie w sprawie telefonowania. Wymieniłem - w sprawie uwięzienia, gdyż twierdzi, że nie pamięta - dlatego jest podzielną i z pewnością informacją związaną z śmiercią M. Leona Grota.

Dotyczy informacji - kserokopii oświadczenia świadka dr. Janka Szelenkiego p. Sobol' z dnia 1. III 1984r., dotyczącej brata Józefa Kozłowskiego

Adres do brata Józefa jest następujący:
Józef Kozłowski

75-005 Koszalin

List nadany przez Franciszka Kozłowski - J: M-749/1426
insp. Chojmiec

1-1 Fr. Kozłowski
[Signature]

PS: Zgodnie z życzeniem dotychczas moje zdjęcie - wykonane w latach 60 ubiegłego wieku.

Pań Józefie Mego powiedziała mi, że Karolina Kozłowska z Wleka przepisała od niej w czasie ekwipacji powieści, które se i on przedawany został do Jankowicza księga. M. Kozłowska była moją kochanką

T: M-1049/17 95 Pom.

Chojnice

Orlikowski Marceli

V. Karty informacyjne

lc. 5

1 PART
CROJNICE

ORLIKOWSKI MARCELI

2ob. 4. Skalski Jan - Part., M-14

1/95

Chojnice ^{10 Paź 2}
"Sępski"
"(Zapora)"

ORLIKOWSKI MARCELI

zob. Szalewski Jan: 11 Biorąc Truchłoblich. W:

Między Marszem a Ateną. Wspomnienia wojen-
ne narysowali. Wyboru dokonał Stanisław
Biskupski. - Warszawa: Wydaw. Min. Obrony Narod.,

32 1977 s. 43-62.

Działacz konspiracji. Uchwał pierwszy party-
zancki 11 Biorąc Truchłoblich. (Mieszkań-
cy ~~Bezimiennie lub Prytanina~~) - Zamordo-
wany bestialsko za to przez SS.

4. Zak. 90

Chojnice
906

3

Orlikowski Marek, ur. 15.1.1912 r., ul. Słowackiego
906, Gdynia Pomorska, w pow. Chojnickim, Tarnobrzeg.
Stratowany w 1943 r., zamordowany przez gestapo.

Orlikowski, str. 172

Orlikowski Marceli

Przyrodni brat Fr. Korolowskiego. Uczył się w gimnazjum w Zagrodzie Czerwieńskiej we wsi Przytarnia pow. Cwojnica. Utrzymywał kontakt z odd. "Smykły" i J. Szelenkim przez Jędruska, Fr. Korolowskiego oraz z innymi uczniami tej szkoły. Rekomendowany przez gestapo w Przytarni 26.10.1944 r.

Zob. T. i Korolowski Fr., inż. Cwojnica, I/1/s. 2

HMM-PP

† Orlikowski Marcei

nr. 16.01. 1912r. w Prusym

Przed wojną jego stryj - Bolesław zwał się
mu prac w fabryce dykt w Bydgoszczu;
pracował w czasie "krowiej miedzi" w
Bydgoszczu i w obawie przed represjami uciekł
do Prusym i tu ukrył się; drugim powodem
ukrywania się przed Niemcami była maturo (Wiemcy
wzięli inteligencję); ukrywał się w bunkrze w stodole
w Czapiewskich w Prusym (razem z Franciszkiem
Czapiewskim, który uciekł z Wehrmachtu); Niemcy oświe-
dzili się o ukrywających się (prawdopodobnie od Niemki
mieszkałej w Prusym) i 26.10.1944r. zostali
aresztowani; poddani torturom i rozstrzelani w
wieci

lesie ze Inytmie; bliemy wymardowali
wtedy cete rodzinie Szepiewskich (ocelata tylko
Bromstawa i Teofil) oraz ich krewnych i
mieszajacych z nimi Zorkochich.

zob: J: M - 749/1426 Fr. Bostowski, 2. III / 3 -
- meta monografia..", imp. Chojnie

48. II 101

+ Orlikowski Marceli

Chojnice 5
JOW Gr. P.

Zamordowany 24.10.1944r.

Zab: T: K-738/1736 Lucja Nowakow-
ska Imp. Chojnice

8.V.190,

**Orlikowski
Marceli**

